

het priestercelebaat. Overigens moest Van Holk toegeven, dat de uitgesproken bereidheid tot een oecumenische dialoog (die ook een vorm van zelfkritiek impliceerde), de diepe vernieuwing van de liturgie en het veranderend zelfverstaan van de katholieke kerk, geconcretiseerd in het beeld van het volk Gods alsmede een aantal bestuurlijke hervormingen de identiteit naar binnen betroffen en een adequate uitdrukking vormden van de oproep van Joannes XXIII tot een 'aggiornamento' van en in de catholica.

4.2. De meer populaire berichtgeving

Het is vrijwel ondoenlijk een volledig overzicht samen te stellen van alle publicitaire activiteiten die Van Holk in verband met Vaticanum II naast zijn officiële verslaggeving heeft ontplooid. Dat geldt met name voor de lezingen die hij tijdens de drie intersessies en na afloop van het concilie, alleen of samen met anderen, overal in den lande en zelfs in het buitenland voor zeer uiteenlopende groepen heeft verzorgd. Hetgeen nu volgt, vormt een representatieve keuze. Inhoudelijk wijkt de verstrekte informatie nauwelijks of niet af van de officiële rapportage.

Ik wil allereerst wijzen op een reeks korte, journalistiek getinte bijdragen, die onder de kop *Brieven over het concilie* (later: *Brieven uit Rome*) in *Het Remonstrantse Weekblad* en in het *Weekblad van de Nederlandse Protestantenbond* werden gepubliceerd.²⁷

Ze hebben betrekking op de twee eerste zittingsperioden en laten op een aantal concrete punten die op dat moment in de aula aan de orde zijn – het gemeenschappelijk priesterschap van alle gelovigen; het wijdingsambt en daarbinnen het diaconaat; het avondmaal; en de rol van Maria – zien, hoe katholicisme en (vrijzinnig) protestantisme van elkaar verschillen. Tegelijkertijd zijn het ook 'ervaringsberichten', waarin wordt gepoogd iets van de sfeer op en rond het concilie aan de buitenwacht door te geven.

Die dubbele dimensie – het doorgeven van indrukken en het wijzen op verschillen, maar ook op overeenkomsten tussen het katholieke en protestantse kerkverstaan – treffen wij ook aan in twee radiovoordrachten uit januari 1963.²⁸ Van Holk wijst er tijdens deze uitzendingen bijvoorbeeld op, dat wij alleen bij aanvaarding van de veelvormigheid der waarheid en dus van het onontbeerlijk

27. *Het Remonstrantse Weekblad* 21 (1962) nr. 45; nr. 46; 22 (1963) nr. 45; nr. 46; nr. 47; 23 (1964) nr. 1; nr. 2; nr. 3; nr. 5.

28. AvH: teksten van twee radiovoordrachten (VPRO): *De eerste zitting van het Concilie I (De buitenkant)* en *II (De binnenkant)*, dd. 11 januari 1963 en 18 januari 1963.